

Croos, Anthony Jansz van der

(DEN HAAG 1606/07 - IDEM NA 1662)

Verbleef 1634-1647 in Den Haag, in 1649 in Alkmaar, in 1654 weer in Den Haag, waar hij in 1662 nog vermeld wordt. Hij woonde er naast Jan van Goyen op de Bierkade. Diens invloed is merkbaar in zijn werk. Schilderde landschappen, waarin vaak een stadsprofiel voorkomt.

Lit.: THIEME-BECKER VIII, 1913, blz. 162 e.v. / J. Belonje, 'Iets over de schilders Anthony en Pieter van der Croos', in *Oud Holland* 66, 1951, blz. 234-239. / J. Belonje, 'Meer over Anthony Jansz. van der Croos', in *Oud Holland* 82, 1967, blz. 63-65. / BOL 1969, blz. 175, 182.

40 Landschap met stad in de achtergrond

Inv.nr. 33-1946

Paneel, 48 x 64 cm., twee horizontale planken. Gemon. en gedat. r.o.: V.C. 16..f.

Toest.: goed, doch grote retouches in de lucht.

Rest.: door W. Minderman, 1961, rapport nr. 520; ? 1966 (zie beneden).

Verso: fragmenten van lakstempels.

Herk.: zie beneden.

Lit.: zie beneden. / LAFENESTRE. / DE WIT, blz. 17. / VAN HASSELT 1965. /

BERGEN.

H.E. van Gelder in 1922 en Knuttel in 1926 vermelden een '*landschap van A. van Croos*' van 48 x 64 cm. als aanwezig in de collectie.¹ Een ander landschap zgn. van A. van Croos, eveneens 48 x 64 cm., ontving Bredius voor de verzameling ten geschenke in 1939 van Dr. Roben Khan Paat Zadé.² Het is mij niet duidelijk geworden welk stuk identiek is met cat.nr. 40 en welk met nr. 38, welk laatste schilderij tot dusver ook als een Van Croos gold.

De Wit meldt dat cat.nr. 40 1645 gedateerd zou zijn. Volgens een notitie van W.L. van de Wattering bij de foto op het R.K.D. was het stuk vóór een restauratie in augustus 1966 inderdaad gemon. en gedat. v c 1645. Van Hasselt noch Bergen reppen over een monogram of jaartal. Ik trof alleen een monogram aan en een begin van een jaartal. Bergen stelt een datering rond 1650 voor.

De Wit oppert dat de stad in de achtergrond Alkmaar is. Met zijn ene, hoog uit de stad oprijzende kerk, lijkt het profiel, zij het schetsmatig aangegeven, inderdaad veel op het Alkmaarse.

¹ MED. I, 1922, blz. 133; KNUTTTEL 1926, blz. 16,40 nr. 19. *Addendum* 1990: Ca. 1899 al een werk van 'van Croos' in de collectie vermeld in Lafenestre (zie blz. 33).

² VERSLAG 1939, blz. 14; KNUTTTEL Suppl. 1945, nr. 171.

